

Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor de totstandbrenging van klimaatneutraliteit en tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1999 (Europese klimaatwet)

(COM(2020) 80 final — 2020/0036 (COD))

(2020/C 364/20)

Rapporteur: **Jan DIRX**

Corapporteur: **Tellervo KYLÄ-HARAKKA-RUONALA**

Raadpleging	Europees Parlement, 10.3.2020 Raad, 13.3.2020
Rechtsgrondslag	Artikel 192, lid 1, en artikel 304 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Bevoegde afdeling	Afdeling Landbouw, Plattelandsontwikkeling en Milieu
Goedkeuring door de afdeling	29.6.2020
Goedkeuring door de voltallige vergadering	16.7.2020
Zitting nr.	553
Stemuitslag (voor/tegen/onthoudingen)	210/2/9

1. Conclusies en aanbevelingen

1.1. Net zoals veel belangrijke EU-instellingen en personen onderstreept ook het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) dat klimaatactie hand in hand kan en moet gaan met de economische wederopbouw en het herstel na de coronacrisis. Dit is mogelijk als voor het herstel van de Europese economie een doeltreffend en in alle opzichten duurzaam pakket publieke en particuliere investeringen wordt gestimuleerd. Het EESC ziet het voorstel voor een Europese klimaatwet dan ook als een van de instrumenten die kunnen bijdragen tot de gewenste en noodzakelijke wederopbouw van de Europese economie.

1.2. Het EESC stemt ermee in dat klimaatneutraliteit op EU-niveau en niet per afzonderlijke lidstaat wordt aangepakt. Deze aanpak heeft het voordeel dat een optimale verdeling van de inspanningen binnen de EU kan worden bereikt, waarbij rekening wordt gehouden met relevante verschillen tussen de lidstaten. Het EESC is er ook van overtuigd dat de steun voor het klimaatbeleid het grootst zal zijn wanneer wordt gestreefd naar de grootst mogelijke reductie van broeikasgasemissies tegen de laagst mogelijke sociaaleconomische kosten.

1.3. Het EESC dringt er bij de Commissie op aan om bij de beoordeling van de emissiedoelstelling voor 2030 ten volle rekening te houden met de impact van de coronacrisis en te kiezen voor een minimale reductie van 55 % voor 2030 met de bijbehorende wetgevingsvoorstellen. Het rapport over de emissiekloof voor 2019 van het Milieuprogramma van de VN geeft aan dat wereldwijd een nog ambitieuzere emissiereductiedoelstelling voor 2030 nodig is om de in de Overeenkomst van Parijs vastgestelde doelstelling van 1,5 °C te halen.

1.4. Het EESC ziet in dat iedereen extra actie zal moeten ondernemen om het gestelde doel van klimaatneutraliteit in 2050 te behalen. Uit de meest recente Eurobarometer (vóór de coronacrisis) bleek dat 92 % van de EU-burgers de doelstelling van de EU voor klimaatneutraliteit steunt. Als we deze steun willen behouden, zullen we gelijktijdig met het economische herstel en de economische wederopbouw de klimaatactie moeten versnellen.

1.5. Het EESC roept de EU op om tijdens de uitgestelde klimaatop in Glasgow, die oorspronkelijk in november 2020 zou plaatsvinden, en de daaropvolgende klimaatoppen een initiërende en inspirerende rol op zich te nemen, om ten minste alle grote spelers in de wereld te betrekken bij de inspanningen op het gebied van klimaatneutraliteit.

1.6. De doelstelling van de Unie om tegen 2050 op Europees niveau klimaatneutraal te zijn, kan alleen worden bereikt als elk land tijdig en ten volle zijn bijdrage aan de mitigatie en adaptatie levert. Het EESC stemt dan ook in met het voorstel dat de Commissie aanbevelingen kan doen aan een lidstaat indien de maatregelen in die lidstaat volgens duidelijke en transparante beoordelingscriteria niet in overeenstemming zijn met de doelstelling van mitigatie of ontoereikend zijn om vooruitgang op het gebied van aanpassing te verzekeren.

1.7. Het EESC stelt voor dat het volledige beoordelingsdocument betreffende eventuele ontwerpmaatregelen of ontwerpwetgevingsvoorstellen in verband met de klimaatneutraliteitsdoelstelling, altijd openbaar beschikbaar wordt gemaakt zodra de beoordeling is voltooid.

1.8. Het voorstel van de Commissie bestrijkt terecht zowel mitigatie als adaptatie, “overeenkomstig artikel 7 van de Overeenkomst van Parijs”.

1.9. Het EESC stelt voor een Europees stakeholdersplatform voor het klimaatpact op te zetten, zoals beschreven in ons advies over het Europees klimaatpact, waarmee de actieve participatie van deelnemers uit “alle geledingen van de samenleving” kan worden georganiseerd en vergemakkelijkt.

2. Inleiding

2.1. De huidige wereldwijde crisis rond het coronavirus (COVID-19) maakt eens te meer duidelijk hoe kwetsbaar het leven op onze aarde is. Hoewel we alles moeten doen wat nodig is om de coronacrisis en de economische, maatschappelijke en ecologische gevolgen daarvan het hoofd te bieden, is het ook nodig aandacht te blijven besteden aan het voorkomen en, indien nodig, bestrijden van andere ontwikkelingen die de levenskwaliteit bedreigen, zoals de klimaatverandering en het verlies aan biodiversiteit⁽¹⁾. Of, zoals Patricia Espinosa, uitvoerend secretaris van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC), waarschuwde in haar aankondiging van de opschorting van de top over klimaatverandering in Glasgow van november 2020 (COP26): “Op dit moment is COVID-19 de meest urgente bedreiging voor de mens, maar laten we niet vergeten dat op lange termijn de belangrijkste bedreiging wordt gevormd door de klimaatverandering.”

2.2. Voor het EESC betekent dit dat klimaatactie en het economisch herstel en de wederopbouw na de coronacrisis hand in hand moeten gaan. De maatregelen voor herstel en wederopbouw moeten aansluiten bij de klimaatdoelstelling, en klimaatactie moet zo min mogelijk kosten en zo veel mogelijk economische baten meebrengen.

2.3. Op dit vlak merkt het EESC tevens de volgende verklaringen van belangrijke EU-instellingen en individuele personen op:

Het Europees Parlement stemde op 16 april met een overweldigende meerderheid voor het centraal stellen van de Europese Green Deal in het komende herstel- en wederopbouwpakket van de EU “om de economie op gang te brengen, de weerbaarheid ervan te vergroten en nieuwe werkgelegenheid te creëren, en tegelijkertijd bij te dragen tot de ecologische transitie, duurzame economische en sociale ontwikkeling te ondersteunen [...]”.

Dezelfde dag zei Commissievoorzitter Ursula von der Leyen ook dat Europa zich extra moet inspannen om te investeren in de Europese Green Deal. Vicevoorzitter van de Europese Commissie Frans Timmermans kwam in een open brief via zeven Europese nieuwsorganen met dezelfde boodschap. En Charles Michel, voorzitter van de Europese Raad, wil ook van deze situatie gebruikmaken om de EU groener te maken. Hij deed een oproep om de Europese Unie beter te maken dan ze voor de crisis was.

2.4. Dit alles kan worden bereikt als voor het herstel van de Europese economie een in alle opzichten duurzaam pakket doeltreffende publieke en particuliere investeringen wordt gestimuleerd, gericht op bijvoorbeeld vermindering van het energieverbruik, duurzame energie, netwerkinvesteringen, schone productieprocessen en recycling, gecombineerd met een verduurzaming van de consumptie. Daarnaast is het noodzakelijk om de koolstofputten en -opslag door middel van bijvoorbeeld duurzaam bos- en bodembeheer te verbeteren om klimaatneutraliteit te bereiken. Een Europese klimaatwet is een van de instrumenten die kunnen bijdragen tot de gewenste en noodzakelijke wederopbouw van de Europese economie.

(1) Volgens sommige deskundigen biedt biodiversiteit een natuurlijke barrière in de overdracht van virussen en ziekten van wilde dieren op mensen (zoönose). Verlies aan biodiversiteit zou dan ook in de toekomst tot meer pandemieën kunnen leiden. Dit vormt nog een bijkomend, actueel, argument.

2.5. Het EESC is daarom ingenomen met het door de Europese Commissie op 4 maart 2020 ingediende voorstel voor een Europese klimaatwet ⁽²⁾, waarmee een rechtskader wordt vastgesteld voor de totstandbrenging van klimaatneutraliteit in de Unie tegen 2050. Het is gewenst en noodzakelijk om voor 2050, bij voorkeur zelfs eerder, klimaatneutraliteit te bereiken om zo bij te dragen tot het behalen van de in de Overeenkomst van Parijs vastgelegde doelstelling om de opwarming van de aarde ruim onder de 2 °C te houden en ernaar te streven de opwarming te beperken tot 1,5 °C.

2.6. Het spreekt voor zich dat het voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs absoluut noodzakelijk is dat ten minste alle grote spelers in de wereld zich voortvarend inzetten voor klimaatneutraliteit. Dit vereist enerzijds een actieve klimaatdiplomatie van de EU en anderzijds maatregelen — zoals koolstofbeprijzing — om een gelijk speelveld te creëren voor de producten en diensten van de EU wat betreft hun koolstofvoetafdruk ten opzichte van concurrenten van buiten de EU.

2.7. Het voorstel voor de Europese klimaatwet vormt een hoeksteen van de door de Commissie op 11 december 2019 gepubliceerde Europese Green Deal ⁽³⁾. In de Europese Green Deal is uiteengezet hoe we ervoor kunnen zorgen dat Europa tegen 2050 het eerste klimaatneutrale continent is, de economie wordt gestimuleerd, de volksgezondheid en levenskwaliteit worden verbeterd en de natuur wordt beschermd, zonder iemand aan zijn lot over te laten.

2.8. Het is verheugend te zien dat dit doel om tegen 2050 netto klimaatneutraal te zijn op politiek niveau al door het Europees Parlement is onderschreven in zijn resolutie van 14 maart 2019 en door de Europese Raad in zijn conclusies van 12 december 2019. En op 5 maart 2020 heeft de Raad Milieu van de EU namens de Europese Unie en de lidstaten de langetermijnstrategie van de Europese Unie en haar lidstaten voor een op lage uitstoot van broeikasgassen gebaseerde ontwikkeling (met als doel een klimaatneutrale EU tegen 2050) voorgelegd aan het UNFCCC ⁽⁴⁾.

2.9. Het EESC erkent dat er veel van regeringen, gemeenten, bedrijven, vakbonden, maatschappelijke organisaties en burgers zal worden gevraagd om voor 2050 klimaatneutraliteit tot stand te brengen. Iedereen zal extra moeite moeten doen om dit doel te behalen. Of zoals de Commissie heeft gesteld: “Aanvullende maatregelen zullen echter nodig zijn, en elke sector zal moeten bijdragen, aangezien het huidige beleid naar verwachting de emissie van broeikasgassen tegen 2050 slechts met 60 % zal verminderen. Er moet dus nog veel gedaan worden om klimaatneutraliteit te bereiken” ⁽⁵⁾.

2.10. Het EESC benadrukt dat rekening moet worden gehouden met “de internationale ontwikkelingen en inspanningen” en het “concurrentievermogen van de economie van de Unie”, zoals vermeld in artikel 3, lid 3, van het voorstel. Ook wijst het op het belang van “de noodzaak van een billijke en sociaal rechtvaardige transitie” (artikel 3, lid 3, onder h)). Het EESC wil benadrukken dat met name energiearmoede moet worden voorkomen, en beveelt aan deze kwestie op te nemen in de beoordeling van nationale maatregelen zoals bepaald in artikel 6 van het voorstel.

2.11. De Commissie is voornemens tegen september 2020 de klimaatcijfers voor 2030 in het licht van de doelstelling inzake klimaatneutraliteit te beoordelen, en de mogelijkheden te onderzoeken voor een nieuw emissiereductiedoel voor 2030 van 50-55 % ten opzichte van 1990. Ook zal zij halverwege 2021 voorzien in de bijbehorende wetgevingsvoorstellen. Het EESC verwacht dat de nieuwe emissiedoelstelling voor 2030 op een uitgebreide evaluatie en een gedegen effectbeoordeling zal zijn gebaseerd. Volgens het EESC zijn er ook doorslaggevende argumenten om te streven naar een reductie van ten minste 55 % tegen 2030, zodat de EU van haar kant kan inspelen op de enorme wereldwijde behoefte aan een vermindering van de uitstoot. Zo geeft het rapport over de emissiekloof voor 2019 ⁽⁶⁾ van het Milieuprogramma van de VN aan dat er wereldwijd een nog ambitieuzere emissiereductiedoelstelling voor 2030 nodig is om de 1,5 °C-doelstelling van de Overeenkomst van Parijs te halen ⁽⁷⁾.

⁽²⁾ Europese klimaatwet.

⁽³⁾ Europese Green Deal.

⁽⁴⁾ Voorlegging aan het UNFCCC.

⁽⁵⁾ Europese klimaatwet, blz. 2.

⁽⁶⁾ Emissions Gap Report 2019.

⁽⁷⁾ Het Emissions Gap Report 2019 geeft aan dat de wereldwijde uitstoot vanaf nu met 7,6 % per jaar moet worden teruggedrongen om de opwarming van de aarde tot 1,5 °C te beperken. Dit komt neer op een reductiedoelstelling van 68 % voor 2030.

2.12. Bij het uitvoeren van effectbeoordelingen moet niet worden vergeten dat de coronacrisis ongekeerde economische, maatschappelijke en ecologische gevolgen heeft, die op hun beurt weer invloed hebben op de effecten van de maatregelen die ter matiging van de klimaatverandering worden genomen.

2.13. Het EESC is van mening dat de potentiële impact van de coronacrisis niet kan en mag leiden tot een versoepeling van de reductiedoelstelling voor 2030.

2.14. Dit proces zou zo moeten worden uitgevoerd dat de EU in staat wordt gesteld een initiërende en inspirerende rol te spelen op de uitgestelde klimaatconferentie van november 2020 in Glasgow en de daaropvolgende klimaatconferenties, om ten minste alle grote spelers in de wereld te betrekken bij de inspanningen op het gebied van klimaatneutraliteit.

2.15. Daarnaast raadt het EESC de Commissie aan voorbereidingen te treffen voor een tussentijdse klimaatdoelstelling voor emissiereductie voor 2040, om tegen 2050, of zo mogelijk eerder, klimaatneutraliteit te kunnen verwezenlijken, vergezeld van een hiertoe strekkend wetgevingsvoorstel aan het Europees Parlement en de Raad, met inbegrip van een voorstel om nieuwe emissiereductieverplichtingen voor de periode 2031-2040 vast te stellen, die vóór 2028 moeten worden goedgekeurd. Er moet tijdig een doel worden vastgesteld om de samenleving en alle economische sectoren zo veel mogelijk voorspelbaarheid en transparantie te kunnen garanderen.

2.16. Uit de meest recente Eurobarometer (van vóór de coronacrisis) bleek dat 93 % van de EU-burgers de klimaatverandering als een ernstig probleem ziet, en 92 % de doelstelling van de EU voor klimaatneutraliteit steunt⁽⁸⁾. Als we deze steun willen behouden, zullen we gelijktijdig met de economische wederopbouw en het economisch herstel de klimaatactie moeten versnellen.

3. Bevoegdheidsdelegatie

3.1. De voorgestelde klimaatwet (artikel 3) geeft de Commissie de bevoegdheid “in aanvulling op” de klimaatwet gedelegeerde handelingen vast te stellen “om een traject af te bakenen op het niveau van de Unie, teneinde de in artikel 2, lid 1, genoemde doelstelling inzake klimaatneutraliteit tegen 2050 te bereiken”. Daarnaast zal de Commissie uiterlijk zes maanden na elke algemene inventarisatie als bedoeld in artikel 14 van de Overeenkomst van Parijs het traject beoordelen.

In plaats van gedelegeerde handelingen vast te stellen acht het EESC het noodzakelijk dat de Commissie in een wetgevingsvoorstel het traject afbakt en aanpast waar dit naar aanleiding van de beoordeling passend wordt geacht.

3.2. De democratische regels van ons institutionele systeem dienen te allen tijde te worden gewaarborgd. Hiertoe behoort het recht van partijen in het maatschappelijk middenveld en hun organisaties, zoals het EESC, om bij te dragen aan het democratische besluitvormingsproces. Wat dit punt betreft, verwijzen we naar wat de Commissie stelt in artikel 8 van de ontwerp-klimaatwet: “De Commissie gaat met alle geleidingen van de samenleving in gesprek [...]”.

4. Beoordeling van de vooruitgang en maatregelen

4.1. Volgens artikel 5 beoordeelt de Commissie de vooruitgang en maatregelen van de Unie. Ze beoordeelt “eventuele ontwerpmaatregelen of ontwerp-wetgevingsvoorstellen, vooraleer zij vastgesteld worden, in het licht van de [...] doelstelling inzake klimaatneutraliteit [...], [en] neemt deze analyse op in een eventuele effectbeoordeling bij deze maatregelen of voorstellen”.

In de praktijk betekent dit dat de Commissie in de effectbeoordelingen bij haar voorstellen rekening houdt met het effect op de klimaatneutraliteit. De Commissie zou er goed aan doen te onderzoeken of dit kan worden bereikt binnen het bestaande kader voor betere regulering, zonder dat wijzigingen in de wetgeving nodig zijn.

4.2. Artikel 5 schrijft voor dat het resultaat van die beoordeling op het moment van de vaststelling openbaar wordt gemaakt. Het Hof van Justitie heeft echter zeer duidelijk gemaakt (in zaak C-57/16 P, Client Earth/Europese Commissie, arrest van 4 september 2018) dat ook een ontwerp van een effectbeoordelingsverslag krachtens artikel 12, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1049/2001⁽⁹⁾ “rechtstreeks toegankelijk” dient te worden gemaakt. Het EESC stelt dan ook voor de beoordelingen zodanig te wijzigen dat wordt vermeld dat het volledige beoordelingsdocument openbaar toegankelijk wordt gemaakt zodra de beoordeling is voltooid.

4.3. De doelstelling van de Unie om tegen 2050 op Europees niveau klimaatneutraal te zijn, kan volgens het EESC alleen worden bereikt als elk land tijdig en ten volle zijn bijdrage aan de mitigatie en adaptatie levert.

⁽⁸⁾ Steun van de bevolking voor het klimaatbeleid.

⁽⁹⁾ PB L 145 van 31.5.2001, blz. 43.

Het EESC staat dan ook achter het voornemen van de Commissie om mogelijk te maken dat zij aanbevelingen aan een lidstaat doet indien de maatregelen van die lidstaat niet in overeenstemming zijn met de doelstelling van mitigatie of ontoereikend zijn om de vooruitgang op het gebied van aanpassing volgens de nationale plannen te verzekeren. Het EESC steunt de Commissie hierin en raadt aan in haar aanbevelingen een doeltreffende combinatie van maatregelen voor te stellen die passen bij de omstandigheden. Er moet echter duidelijk worden gemaakt op welke doelstellingen en criteria de vooruitgang in afzonderlijke lidstaten wordt beoordeeld.

4.4. Het voorstel van de Commissie beoogt tegen 2050 een klimaatneutrale Europese Unie tot stand te brengen. Dit houdt in dat niet elke lidstaat afzonderlijk klimaatneutraal moet zijn. Het EESC steunt deze benadering — die in wezen een voortzetting is van de huidige benadering van klimaatwetgeving in de EU — omdat het voordeel hiervan is dat de inspanningen optimaal over de EU kunnen worden verdeeld, waarbij rekening kan worden gehouden met relevante verschillen tussen de lidstaten. Wel acht het EESC het noodzakelijk dat elke lidstaat in zijn nationaal energie- en klimaatactieplan, dat vóór 1 januari 2029 moet worden ingediend (overeenkomstig artikel 3 van de governanceverordening (EU) 2018/1999⁽¹⁰⁾), aangeeft of en zo ja wanneer hij klimaatneutraliteit wil bereiken en wat voor soort maatregelen hij zal nemen om een optimaal resultaat op EU-niveau te bereiken, met inbegrip van maatregelen die bijdragen aan de inspanningen van andere lidstaten of die in een of meer andere lidstaten zullen worden uitgevoerd, zodat dergelijke regelingen tijdig en via afdwingbare overeenkomsten worden getroffen.

4.5. Het EESC is er tevens van overtuigd dat de steun voor het klimaatbeleid het grootst zal zijn wanneer wordt gestreefd naar de grootst mogelijke reductie van broeikasgasemissies tegen de laagst mogelijke sociaaleconomische kosten. Compensatie tussen lidstaten moet dan ook mogelijk zijn, mits deze wordt geregeld door een solide regelgevingskader en bijbehorende handhaving. Ook moet niet worden vergeten dat in het huidige systeem ETS-sectoren worden gereguleerd via een EU-brede regeling, terwijl in andere sectoren de inspanningen worden gedeeld volgens de nationale emissiemaxima. In de loop der tijd zullen uiteraard meer sectoren in het kader van de emissiehandel worden opgenomen.

4.6. Naast de ETS-regeling is er veel wetgeving op EU-niveau, zoals technische vereisten die de emissies van verschillende sectoren beheersen en dus deel uitmaken van de uitvoering van de algemene doelstelling. Regelgeving op EU-niveau is met name relevant op de gebieden die verband houden met de goede werking van de interne markt.

4.7. Het EESC stelt ook voor om de mogelijke implicaties van de EU-maatregelen in de mondiale context naar behoren te monitoren. Dit omvat bijvoorbeeld effecten op buitenlandse investeringen en handel en de gevolgen daarvan voor de ontwikkeling van emissies, zowel direct als indirect.

4.8. In het voorstel van de Commissie wordt gesteld: “Het optreden op EU-niveau moet met name gericht zijn op een kosteneffectieve verwezenlijking van de langetermijndoelstellingen inzake klimaat, met waarborging van een rechtvaardige transitie en inachtneming van milieu-integriteit”. Er staan nog veel vragen open over hoe dit kan worden bereikt, zowel op procedureel vlak (hoe kan het besluitvormingsproces het best worden vormgegeven?) als materieel (wat zijn billijke en economisch verantwoorde verdeelcriteria waarmee een hoge mate van milieubescherming is verzekerd?). Het proces (de aanhoudende horizontale dialoog tussen EU-instellingen, waaronder het EESC en het CvdR, en de verticale dialoog met de lidstaten) is dus belangrijk. Nog fundamenteeler is de vraag wat te doen indien een lidstaat binnen het eigen grondgebied eerder dan 2050 klimaatneutraliteit wil bereiken, en dit niet de meest kostenefficiënte en/of klimaatdoeltreffende manier zal zijn op EU-niveau? Het EESC roept de Europese Commissie en de Raad op hier zo snel mogelijk duidelijkheid over te verschaffen en richtsnoeren met betrekking tot deze kwestie te formuleren.

5. Adaptatie

5.1. Het voorstel van de Commissie bestrijkt terecht zowel mitigatie als adaptatie, “overeenkomstig artikel 7 van de Overeenkomst van Parijs”. De Commissie stelt met name wat de adaptatie betreft voor om de EU-maatregelen uit te breiden met maatregelen voor nationale aanpassing.

Over het algemeen wordt adaptatie meer dan mitigatie gezien als een zaak voor lokale overheden. Het EESC meent dan ook dat de Commissie — in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel — duidelijkheid moet verschaffen over de mate waarin bevoegdheden op EU-niveau moeten worden gedelegeerd en verplichtingen aan de lidstaten moeten worden opgelegd.

⁽¹⁰⁾ PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1.

5.2. Daarnaast moet nog worden verkend wat de verplichting voor “[d]e betrokken instellingen van de Unie” zal inhouden. In het voorstel wordt bepaald dat de lidstaten nationale aanpassingsstrategieën en -plannen moeten vaststellen. Voor de EU-instellingen wordt geen verplichting tot specifieke maatregelen, zoals plannen, genoemd.

5.3. De Commissie stelt voor dat zij de bevoegdheid krijgt om niet alleen de mitigatiemaatregelen, maar ook de aanpassingsmaatregelen van de lidstaten te beoordelen (artikel 6, lid 1, onder b). Indien de Commissie vaststelt dat de maatregelen van een lidstaat “ontoereikend zijn om de in artikel 4 bedoelde vooruitgang op het gebied van aanpassing aan de klimaatverandering te verzekeren, kan zij aanbevelingen aan die lidstaat doen”. Deze bepaling laat veel ruimte voor interpretatie. Het EESC is van mening dat de Commissie criteria voor een dergelijke beoordeling zou moeten vaststellen.

6. Participatie van het publiek

6.1. Het EESC beschouwt artikel 8 van de klimaatwet (Participatie van het publiek) als een vanzelfsprekendheid en is dan ook verheugd dat dit is opgenomen. Actieve deelname in “alle geledingen van de samenleving” is een noodzakelijke voorwaarde voor een succesvol klimaatbeleid binnen de EU, aangezien het de partijen in het maatschappelijk middenveld zijn (ondernemingen, werknemers, consumenten en burgers, en hun organisaties) die in de praktijk de klimaatdoelstellingen verwezenlijken.

Het EESC roept de Commissie en de lidstaten dan ook op om al deze actoren van het maatschappelijk middenveld uit te nodigen om actief deel te nemen en hun voorstellen voor concreet klimaatbeleid en klimaatactie ter tafel te brengen.

6.2. De Commissie heeft onlangs een openbare raadpleging geopend waarmee zij standpunten wil inzamelen over manieren waarop het publiek over klimaatactie kan worden bevraagd ⁽¹⁾. Deze input zal als achtergrond dienen voor de lancering van een “klimaatpact” door de Commissie in het derde kwartaal van 2020. Met het Europees klimaatpact beoogt de Commissie diverse belanghebbenden samen te brengen, waaronder regio's, lokale overheden, lokale gemeenschappen, het maatschappelijk middenveld, scholen, bedrijven en particulieren.

6.3. Gezien de positieve ervaringen met het door de Europese Commissie en het Europees Economisch en Sociaal Comité opgerichte Europees stakeholdersplatform voor de circulaire economie, en overeenkomstig de voorstellen in ons advies over het klimaatpact (NAT/785) ⁽²⁾, stelt het EESC voor een Europees stakeholdersplatform voor het klimaatpact op te zetten, met als leidende beginselen inclusiviteit, transparantie en concrete participatie door lokale klimaatactoren.

Brussel, 16 juli 2020.

De voorzitter
van het Europees Economisch en Sociaal Comité
Luca JAHIER

⁽¹⁾ Raadpleging over Europees klimaatpact.

⁽²⁾ EESC-advies over het Europees klimaatpact (zie bladzijde 67 van dit Publicatieblad).